

HISTORICKÁ FANTASY OD BESTSELLEROVÉJ AUTORKY

LEIGH
BARDUGO

A close-up photograph of a hand wearing a red, ruffled, and jeweled sleeve. The hand is holding a gold chain. On the back of the hand, there is a black tattoo of a beetle. The background is black.

PREKLIATY
SPOLOČNÍK

PREKLIATY
SPOLOČNÍK

Leigh Bardugo

je autorka týchto kníh:

séria *Vrania šestka*

VRANIA ŠESTKA

KRÁLOVSTVO PODVODNÍKOV

séria *Griša*

TIEŇ KOSTÍ

ZAJATIE BÚRKY

POVSTANIE NIČOTY

DÉMON V LESE

(Komiksový príbeh zo sveta gríš)

séria *Zjazvený kráľ*

ZJAZVENÝ KRÁĽ

VLÁDA VLČÍC

séria *Galaxy Sternová*

DEVIATY SPOLOK

BRÁNY PEKLA

PREKLIATY SPOLOČNÍK

Leigh Bardugo

PREKLIATY
SPOLOČNÍK

Preložila Ivana Cingelová

sloart

THE FAMILIAR. Copyright © 2024 by Leigh Bardugo

All rights reserved

Jacket design by Jim Tierney

Jacket art: scorpion © Aastels / Shutterstock;

painting © Juan Pantoja de la Cruz (1553–1608) / Bridgeman Images

Translation © Ivana Cingelová 2024

Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2024

ISBN 978-80-556-6788-1

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovat ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Z anglického originálu *Leigh Bardugo – The Familiar*,

ktorý vyšiel vo vydavateľstve Flatiron Books, New York 2024,

preložila Ivana Cingelová.

Zodpovedná redaktorka Eva Piarová

Editorka Dana Brezňanová

Vydalo Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava v roku 2024.

Sadzba Alias Press, s. r. o., Bratislava

Tlač FINIDR, s. r. o., Český Těšín

Cena uvedená na obálke knihy je nezáväzným odporúčením pre konečných predajcov.

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

www.slovar.sk

Mojej rodine – konvertitom, vyhnancom a duchom.

A mi familia – conversos, exiliados, y fantasmas.

A mi famiya – konvertidos, surgunlis, i fantazmas.

Kapitola 1

Keby ten chlieb neprihorel, tento príbeh by sa odvíjal celkom inak. Keby sa kuchárkin syn nevrátil domov až nadránom, keby kuchárka nevedela, že sa stýka s tou dramatickou, keby ju v noci nesužovali obavy o jeho nesmrteľnú dušu a neoplakávala by osud svojich nenarodených vnúčat, keby nebola taká unavená a duchom neprítomná, ten chlieb by neprihorel a strasti, ktoré nasledovali, mohli postihnúť iný dom ako Casa Ordoño na inej ulici než Calle de Dos Santos.

Keby sa don Marius v to ráno pred odchodom za svojimi povinnosťami sklonil k svojej manželke a pobožkal ju na líce, tento príbeh by bol oveľa šťastnejší. Keby sa jej prihovril ako *srdiečku*, *holubičke*, *krásavici*, keby si všimol jej modré lazuritové náušnice alebo kvety, ktorými vyzdobila chodbu, keby don Marius manželku neignoroval a nešiel si do stajní Hernána Saraviu prezrieť kone, ktoré si nikdy nebude môcť kúpiť, možno by sa doña Valentina neobťažovala zísť do kuchyne a všetko tragické, čo malo nasledovať, by stieklo stokami do mora. Prinajhoršom by si niekto osolil polievku vlastnými slzami.

Doňu Valentinu vychovali dvaja chladní, nevšímaví rodičia, ktorých sklamalo, že nie je výnimočne pekná a pravdepodobne sa dobre nevydá. A mali pravdu. Don Marius Ordoño vlastnil veľký majetok, polia plné neplodných olivovníkov

a pomerne veľký, no obyčajný dom na jednej z lepších madridských ulíc. Valentina so svojim nezaujímavým venom a ešte nezaujímavejšou tvárou nemohla dúfať v nič lepšie. Čo sa týka Mariusa, predtým bol ženatý s ryšavou boháčkou, ktorú iba pár dní po svadbe zrazil koč a udupali ju kone, takže mu po nej neostali ani deti, ani čo i len minca z peňazí jej rodičov.

Valentina sa vydávala v zlatom čipkovanom závoji a so slovinovými hrebienkami vo vlasoch. Dona Mariusa pri pohľade na ich odraz v matnom zrkadle opretom o stenu v prednej miestnosti jeho domu prekvapil príval žiadostivosti. Možno ho vyvolali nevestine oči plné nádeje, možno pohľad na samého seba v svadobnom odevu. Pravdepodobne to však spôsobili čerešne naložené v koňaku, na ktorých si celé ráno pochutnával, strkal si ich do úst a potom ich pomaly cmúľal, aby sa vyhol rozhovoru s novopečeným svokrom. V ten večer sa vášnivo vrhol na svoju nevestu a romanticky jej šepkal do uška, no zmohol sa len na pár nemotorných prirazení, kým naňho prišiel závrat a vyvracal polopožitú čerešne v koňaku na svadobnú bielizeň, ktorú Valentina dlhé týždne vlastnoručne vyšívala.

Valentina na tú noc spomínala v nasledujúcich mesiacoch a rokoch takmer túžobne, pretože Mariusovo čerešňové poblázenie bolo jediným prejavom vášne či dokonca záujmu, ktorý uňho kedy zažila. A hoci iba vymenila jeden nemilujúci domov za druhý, neznamenalo to, že nedostatok lásky nevnímala. Doňa Valentina nedokázala svoju túžbu náležite pomenovať ani netušila, ako ju ukojiť, a tak namiesto toho celé dni trápila ich pár služok ustavičnými výčitkami a nikdy nebola s ničím spokojná.

Presne preto zišla v to ráno do kuchyne – nie raz, ale dvakrát.

Odkedy sa kuchárka dozvedela, že jej syna pobláznila dramatická Quiteria Escárcegová, správala sa čoraz nevyspytateľnejšie, takže ju doňa Valentina každé ráno kontrolovala. V ten deň zišla schodmi do vyhriatej kuchyne, kde ju privítal nezame-

nitelný pach spáleného chleba, a takmer odpadla od radosti, že našla niečo hmatateľné, na čo sa môže poťažovať.

Kuchárka tam však nebola.

Valentina na ňu chcela počkať. Potila sa od tepla z kozuba, kypel v nej hnev, pripravovala si dlhú tirádu o plytvaní, nedbavosti a o kuchárke všeobecne. No potom sa zhora ozvalo zaklopanie na dvere a Valentina vedela, že by to mohol byť niekto, kto sa chce s jej manželom porozprávať o jeho olivovníkoch. Alebo im možno niekto poslal pozvánku – čo bolo nepravdepodobné, no nádej samotná stačila, aby Valentina vyrazila k dverám. V Casa Ordoño nemali nikoho, kto by otváral dvere. Jej manžel to dal jasne najavo – ďalších sluhov si nemôžu dovoliť a má byť rada, že majú kuchárku aj s pomocníčkou, ktoré jej doma pomôžu. Nedalo sa robiť nič iné než potlačiť hnev, vydupotať hore schodmi a utrieť si rukávom spotenú tvár.

Keď znova zišla dole schodmi s neotvoreným listom od otca zasunutým v rukáve, začula, že kuchárka niečo vykladá svojej územčitej pomocníčke, ktorá páchla vlhkom a po dome sa vždy pohybovala s pohľadom upretým na svoje nemotorné nohy.

„Águeda,“ zvolala Valentina, len čo vtrhla do kuchyne, so zápalom človeka, ktorý sa niekomu chystá zaslúžene vynadať, „mohla by si mi vysvetliť, prečo si sa rozhodla mrhať majetkom môjho manžela a mojím časom tým, že znova spáliš chlieb?“

Kuchárka k nej nechápavo obrátila oči opuchnuté od plaču nad svojím pochabým synom a potom presunula zrak k stolu v strede kuchyne, kde na čiernom pekáči stál chlieb.

Pravdepodobnosť, že sa pred nimi ponížila, dorazila ako nečakaná búrka a telo jej zaplavilo teplo, ešte než tam vôbec pozrela. Chlieb ležal na stole ako malý zlatý vankúš na železnej posteli, obľý, lesklý, zlatistohnedý, dokonale nakysnutý, dokonale upečený.

Doňa Valentina si ho chcela prezrieť, štuchnúť doň a vyhlásiť, že je to trik. Len pred pár minútami videla, že chlieb je celý

čierny, nejedlý, so splasnutou pripečenou kôrkou. A vedela, *vedela*, že to nie je iný bochník, ktorý vytiahli z pece namiesto toho prvého, pretože spoznávala železný pekáč s mierne ohnutým rohom.

To nebolo možné. Odišla len na pár minút. Robia si zo mňa žarty, pomyslela si Valentina, tá hlúpa kuchárka a jej hlúpa pomocníčka sa ma snažia vyprovokovať, donútiť ma zareagovať a vysmiať sa mi. Tú radosť im nemienila dopriať.

„Nebolo by to prvý raz, čo si ho spálila,“ prehodila nonšalantne, „a nepochybujem, že ho spáliš znovu. Postaraj sa, aby obed nemeškal.“

„Bude doma obedovať aj don Marius, seňora?“

Valentina zvažovala, že jej tú nafúkanú tvár preplieska. „Nerátam s tým,“ odvetila veselo. „Ale pridajú sa ku mne dvaja priatelia. Čo chystáš?“

„Bravčové, seňora. Tak ako ste chceli.“

„Nie,“ opravila ju Valentina. „Chcela som prepelice. Bravčové je nazajtra.“

Kuchárka na ňu znova uprela zrak, oči mala tvrdé ako uhlíky. „Samozrejme, seňora.“

Valentina veľmi dobre vedela, že chcela bravčové. Naplánovala jedlo pre domácnosť s týždňovým predstihom ako vždy. No musela kuchárke pripomenúť, že toto je jej dom a nikto si tu z nej uťahovať nebude.

Keď doňa Valentina odišla, Luzia ošklbala prepelice a počúvala, ako kuchárka lomozí hrncami a panvicami, keď s nahnevaným šomraním odkladala dusené bravčové. Durdila sa, ale bravčové mohli bez problémov nechať na zajtra. Bol to prístup doňe Valentiny, čo už aj tak namrzenú Águedu podráždilo. Luzia bola takmer vďačná. Nahnevaná Águeda bola príjemnejšia spoločníčka ako zronená Águeda.

Nešťastie doñe Valentiny bolo cítiť v celom dome, a kedykoľvek prišla do kuchyne, Luzia sa bála, že od jej zatrpknutosti skysne mlieko alebo sa pokazí zelenina. Teta ju už dávno varovala, že nešťastie niektorých ľudí je ako počasie, a rozpovedala jej príbeh Marty de San Carlos, ktorá sa po tom, ako ju opustil milenec, prechádzala po stromami obrastených cestách okolo Alcázaru a plakala tak dlho a usedavo, až sa k nej pridali aj vtáky. Ľudí, ktorí vošli do záhrad a počuli spev vtákov, ešte aj o niekoľko rokov neskôr premkol smútok. Aspoň podľa Luziinej tety.

Keď Luzia zbadala pripálený chlieb, bez váhania nad ním prešla rukou a zaspievala slová, ktoré ju naučila jej teta: „Aboltar kazal, aboltar mazal.“ *Zmeníš okolie, zmeníš osud.* Zaspievala ich potichučky. Neboli celkom po španielsky, tak ako Luzia nebola celkom Španielka. Ale doña Valentina by ju nebola vpustila pod svoju strechu, dokonca ani do svojej tmavej horúcej kuchyne bez okien, keby šípila, že je židovka.

Luzia vedela, že by mala byť opatrná, no odolať nutkaniu spraviť niečo ľahko, keď bolo všetko ostatné také ťažké, nebolo jednoduché. Každú noc spala na zemi v pivnici na kope handier, ktoré zošila dohromady, s vrecom múky namiesto vankúša. Vstávala pred svitaním, šla si uľaviť do studenej uličky, potom sa vrátila, priložila do ohňa a šla na Plaza del Arrabal po vodu z fontány, pri ktorej sa stretávala s inými slúžkami, práčkami a manželkami, zaželala im dobré ráno, naplnila vedrá a potom sa s nimi na pleciah doknísala späť na Calle de Dos Santos. Dala zovrieť vodu, z prosa povyberala chrobáky a pustila sa do prípravy chleba, ak sa do toho ešte nepustila Águeda.

Nákupy na trhu mala mať na starosti kuchárka, no odkedy sa jej syn zamiloval do očarujúcej dramatičky, bola to Luzia, kto brával malý mešec s peniazmi a prechádzal sa medzi stánkami, snažil sa nájsť jahňacinu, cesnak a lieskovce za najlepšiu cenu. Nevedela dobre zjednávať, takže ak sa na spiatočnej ceste ocitla na ulici sama, potriasla košíkom a zaspievala: „Onde

iras, amigos toparas,“ – *kamkoľvek pôjdeš, priateľov nájdeš* – a namiesto šiestich vajec mala zrazu celý tucet.

Matka ju pred smrťou varovala, že je príliš ambiciózna, a tvrdila, že je to preto, lebo sa narodila v okamihu smrti kráľovej tretej manželky. Keď kráľovná zomrela, jej dvorania bedákali pri múroch paláca a ich kvílenie sa rozľahlo po celom meste. Mŕtvych ste nemali oplakávať, pretože im tak vraj odopriete zázrak vzkriesenia. No smrť kráľovnej bolo niečo iné. Mesto za ňou malo smútiť a jej veľkolepému pohrebnému sprievodu konkurval len sprievod jej nevlastného syna Carlosa, ktorý zomrel v ten istý rok ešte pred ňou. Luziine prvé výkriky po príchode na svet sa miešali s nárekom všetkých madrileños, čo oplakávali mŕtvu kráľovnú. „Poplietlo sa ti to,“ tvrdila Blanca. „Myslela si si, že oplakávajú teba, a začala si byť príliš ctižiadostivá.“

Raz, hoci ju jej teta pred podobnými pokusmi vystríhala, Luzia vyskúšala pieseň priateľstva na samotné mince. Mešec vesele zaštrngal, no keď siahla dnu, niečo ju uhryzlo. Von sa vyvalilo dvanásť medených pavúkov, ktoré odcupotali preč. Zaspievala syru, kapuste a mandliam, aby stratené peniaze vynahradiła, no Águeda zbadala biedny obsah jej košíka a vynadala jej do neschopných hlupaní. K tomu ju tie ambície dovedli.

Teta Hualit sa iba zasmiala, keď jej to Luzia rozpovedala. „Keby z nás trocha mágie mohlo spraviť boháčov, tvoja matka by zomrela v paláci plnom kníh a ja by som sa do tohto krásneho domu nemusela prespať. Máš šťastie, že ťa akurát tak pohrýzli pavúky.“

Slová z listov napísaných v krajinách ďaleko za morom Luziu naučila teta, no melódiu si vždy vymyslela sama. Piesne jej prichádzali na um prirodzene a tóny jej na jazyku príjemne brneli – zdvojnásobila nimi cukor, keď už na viac nemala peniaze, založila nimi oheň, keď uhlíky vychladli, zachránila nimi chlieb, keď zvrchu škaredo prihorel. Drobné činy na odvrátenie drobných katastrof, aby boli dlhé dni plné práce o trošku znesiteľnejšie.

Nemala ako vedieť, že doňa Valentina v to ráno do kuchyne už zašla ani že pekáč s prihoreným chlebom videla. Pretože hoci sa Luzia narodila s istými vlohami, prezieravosť medzi ne nepatrila. Nemávala vízie ani neupadala do tranzu. Nevidela budúcnosť v rozsypanej soli. Keby to tak bolo, vedela by, že sa chleba nemá ani dotknúť a že má radšej pretrpieť nepríjemný hnev doňe Valentiny ako jej nebezpečný záujem.

Kapitola 2

Valentina nemala komornú, takže úloha prísť jej večer pomôcť s vyzliekaním, uhasiť sviečky, utrieť a pevne zavrieť okná a postaviť pod posteľ nočníky pripadla pomocníčke z kuchyne. Valentina ju zvyčajne dokázala ignorovať. Bola dostatočne pracovitá, náležite odetá v ľane a vo vlne, nenápadná. Aj to bol jeden z dôvodov, prečo ju Valentina zamestnala, hoci, pravdupovediac, nemala veľmi na výber. Plat, ktorý si mohla dovoliť ponúknuť, bol nízky, a keďže doma mali tak málo pomocných rúk, práca bola ťažká.

No keď jej v ten večer dievčina rozopla háčiky na chrbte a zmetala zo šiat prach, Valentina sa spýtala: „Ako sa voláš?“ V istom bode musela jej meno počuť, ale používala ho príliš zriedkavo, aby si ho zapamätala.

„Luzia, seňora,“ odpovedala dievčina bez toho, aby odtrhla zrak od práce.

„Máš nejakého nápadníka?“

Luzia pokrútila hlavou. „Nie, seňora.“

„Hanba.“

Valentina očakávala, že zamrmle *áno, seňora*. Luzia namiesto toho pri skladaní šiat do truhlice utrúsila: „Žene sa môžu stať aj horšie veci ako to, že ostane sama.“

U matky som bola šťastnejšia. Tá myšlienka prišla sama od seba spolu s náhlym zdrvivým žiaľom. Prirodzene, že neexistovalo nič nehanebnejšie ako nevydatá dcéra, nič nesúcejšie ako žena bez manžela a detí. Je táto dievčina šťastná? Tá otázka sa tisla Valentine na jazyk. Zaťala zuby a potlačila ju. Záležalo azda na tom, či je slúžka šťastná, pokiaľ odvádzala svoju prácu?

„Mysleli ste si, že sa dnes s kuchárkou pobavíte na môj účet, však?“

„Nie, seňora.“

„Viem, čo som videla, Luzia.“

Vtedy dievčina zdvihla zrak a Valentina prevrapene zbadala, že má tmavohnedé, takmer čierne oči.

„Čo ste videli, seňora?“ spýtala sa. Jej tmavé oči pripomínali klzkú riečnu skalú. Na Valentinu doľahol nepríjemný pocit z toho, že sú v miestnosti samy, ticho domu a vlastná slabosť. Pripadala si, akoby otvorila skrinku a našla vlka.

„Nič,“ vysúkala zo seba. Zahanbila sa, ako jej pritom preskočil hlas. „Nič som nevidela.“ Vstala, prešla po miestnosti, a keď sa od slúžky vzdialila, zmätok pominul. „Máš veľmi trúfalý pohľad.“

„Ospravedlňujem sa, seňora,“ odpovedala Luzia a znova sklopila zrak k podlahe.

„Chod,“ prikázala Valentina s mávnutím ruky, o ktorom dúfala, že pôsobilo nenútene.

Keď však Luzia odišla, zamkla za ňou dvere.

Luzia v tú noc nespala a na druhý deň neriskovala. Počkala, kým voda zovrie, bez toho, aby to spievaním urýchlila. Priniesla drevo na oheň bez jediného slova, ktorým by si ho zľahčila. Vydýchla si až na ulici ku kostolu San Ginés. Doňa Valentina ju od incidentu s chlebom pozorne sledovala. Nehľadala

mágiu; myslela si, že Luzia a kuchárka chystajú nejaký maličerný žart.

Na uliciach ju však Valentina nemohla sledovať. Žiadna žena jej postavenia nesmela odísť z domu bez sprievodu manžela, otca alebo kňaza. Luzia sa dopočula o bohatých dámach, ktoré si dolámali kosti, keď vypadli z okna na ulicu, a o jednej, ktorá dokonca zomrela, pretože sa v snahe dovidieť na niečo zaujímavé vyklonila až príliš. Keď bola unavená alebo ju bolel chrbát, hrávala sa občas takú hru: chcela by radšej celý deň vysedávať na vankúšoch a vyšívať, ale život prežiť za zatvoreným oknom? Alebo radšej znova zájde k studni? S prázdnyimi vedrami bola odpoveď jednoduchá. S plnými už nie.

Prechádzala popred dom a cítila, ako ju doňa Valentina zo svojho okna vysoko hore sleduje, no odmietla zdvihnúť zrak a čo najrýchlejšie vykročila ku kostolu San Ginés. Kľukaté zaprášené uličky jej boli známe a kilometrová cesta ubehla rýchlo.

Teta jej radila, aby sa každý deň ukázala v kostole. No keď vošla do tmavej chrámovej lode, myslela na svoju matku, pochovanú niekde pod jej nohami. V San Ginés večne niekoho pochovávali, kamene sa nadvihovali, znova pokladali a prekladali, telá sa presúvali, aby vytvorili miesto pre nové.

Blanca Cotadová zomrela v chudobinci a jej mŕtvolu potom spolu s ostatnými mŕtvymi promenádovali po uliciach, aby kňazi z miestnej farnosti mohli vyzbierať milodary na zádušné omše. Luzia mala desať rokov a pamätala si matkine slová a rady, skutočné modlitby, ktoré mala odriekať, tajnú ozvenu, ktorá sa jej mala ozývať v hlave. Bola to hra, ktorú s matkou hrávali – vraveli jedno a mysleli na druhé, na kúsiky hebrejčiny, ktoré zdedili ako obité taniere. Luzia nevedela, či ju Boh pri modlení v chladných tieňoch kostola San Ginés počuje alebo či rozumie jej jazyku. Občas ju to trápilo, no dnes mala iné starosti.

Vyšla cez východné dvere do susediacej záhrady so sochou Panny Márie dojčiacej dieťa. *Mohla by to byť Rút*, povedal raz jej

otec, *mohla by to byť Ester*. No jej matka pochádzala z dlhej línie učencov a zašepkala: *Tieto sochy nie sú pre nás*. Nohy ju zanesli kľukatou bočnou uličkou na Plaza de Las Descalzas a potom k tehlovému domu s dverami zdobenými rezbou viniča. Luzia ho navštevovala raz za pár týždňov, hoci by chodila aj každý deň, keby mohla. V košíku mala vždy čistú bielizeň, aby sa mohla tváriť, že ju nesie niektorému z Hualitíných sluhov, keby ju dakto náhodou zastavil. Nikdy sa to však nestalo. Luzia vedela, ako byť neviditeľná.

Raz odtiaľ videla odchádzať Hualitinho patróna, Víctora de Paredes. Bol odetý v čiernom zamate a vliezol do ešte černejšieho koča, akoby mizol v temnej studni, kúsku noci, kam popoludňajšie slnko neprenikne. Keďže nechcela, aby sa na ňu tety vypytoval, minula Hualitine dvere, tvárila sa, že mieri niekam inam, no neodolala a nakukla do koča. Zazrela len de Paredesove čižmy a štíhleho chorľavého mladého muža, ktorý sa hrbil v kúte oproti nemu, s pokožkou hladkou a lesklou, vlasmi chladnej bielej farby holubičích prs, s očami ligotavými ako ulity ustríc. Keď sa jeho bledé oči stretli s tými jej, prepadol ju zvláštny pocit, akoby vyletela z topánok, a tak pridala do kroku a vrátila sa späť, až keď si bola istá, že koč zmizol. Stalo sa to v zime a prekvapilo ju, že mandľovníky, ktoré vykúkali cez múr na tetinu ulicu, zakvitli a ich konáre obťažkali chumáče chvejúcich sa bielych kvetov.

Dnes nevidela žiadne kvety mandľovníkov, žiaden atramentovočierny koč pred domom – teta Hualit otvorila dvere osobne a s úsmevom jej naznačila, nech vstúpi.

V móde boli naškrobené čipky a čierny zamat a Hualit ich nosila vždy, keď vyšla z domu, keď sa stala Catalinou de Castro de Oro, milenkou Víctora de Paredes. Doma, na elegantnom dvore so zurčiacou fontánou, však nosila šaty z farbeného hodvábu a na pleciah jej padali vlny hustých čiernych vlasov navoňaných medovkou.

Luzia vedela, že to všetko slúži len na upútanie pozornosti. Muž ako Víctor de Paredes obľuboval exotiku a Hualit bola ešte zaujímavejšia ako aframon, ktorý dovážali jeho lode. De Paredesove lode nikdy nestroskotali, bez ohľadu na to, aké bolo more kruté, a ľudia po celom hlavnom meste si šepkali, že je to znamenie Božej priazne. Na tomto dvore sa však dušoval, že šťastie mu prináša Catalina de Castro de Oro, a Luzia často premýšľala, či Hualit svojho patróna očarovala, keďže jej šťastie záviselo od toho jeho.

„Niečo sa stalo,“ skonštatovala Hualit, len čo sa dvere zatvorili. Chytila Luziu za bradu tak pevne, akoby mala namiesto prstov železné kliešte, a zahľadela sa jej do tváre.

„Ak ma pustíš, tak ti tú záhadu objasním.“

Hualit si odfrkla. „Počujem hnev, no cítim strach.“

Naznačila Luzii, aby si s ňou sadla na nízku pohovku s elegantne uloženými vyšívanými vankúšmi v kúte dvora. Nedala sa opísať ako marocká, ale vyzerala dostatočne luxusne, aby na de Paredesa pôsobila ako niečo zakázané. A Hualit to tu takisto svedčalo. Bola ladná a prekypovala životom, či už šlo o jej medovú pokožku, alebo žiarivé oči. Luzia si často želala, aby sa narodila aspoň so štipkou tetinho pôvabu, no Hualit vždy len tľoskla jazykom a povedala: „Na krásu nie si dostatočne múdra, Luzia. Premrhala by si ju ako peniaze.“

Hualitina slúžka Ana položila na nízky stolík víno a tanier s olivami a datľami a potom Luziu pohladila po pleci ako obľúbené zvieratko. Bola to jediná slúžka, ktorá pre jej tetu pracovala, územčistá žena so striebornými vlasmi v troch zapletaných slučkách na chrbte. Rada hrala karty, žuvala semienka anízu a čo bolo najdôležitejšie, nikdy neklebetila.

„Ako vieš, že jej môžeš veriť?“ spýtala sa Luzia, keď slúžka odišla.

„Mala tisíc príležitostí zradiť ma a nevyužila ani jednu. Ak stále vyčkáva na tú ideálnu, zomrie dávno predtým, ako nejaká

príde.“ Hualit naliala víno do drobných nefritových pohárikov. „Prečo sa na to pýtaš až teraz? A prečo vyzeráš tak ustarostene? Medzi obočím máš ryhu, akoby ti tam niekto zaboril rýľ.“

„Dovoľ mi ostať tu,“ vyhrkla Luzia bez rozmyslu. Prišla jesen a vinič, ktorý sa krútil okolo stĺpov na dvore, nabral jasno-oranžovú farbu, miestami opadával a odhaľoval pokrútené sivé stonky. Hrozno už dávno obrali a dali sušiť. „Neznesiem predstavu, že sa mám vrátiť do toho domu.“ Fakt, že sa doňe Valentiny bála a neznášala ju, bol už sám osebe zlý, no ľutovať ju, vidieť ju pri jej osamelej vigílii pri okne, kde čakala na manžela, ktorý jej sotva bol manželom, sa zdalo neznesiteľné.

„Tvoj otec by mi nikdy neodpustil, keby som pošpinila tvoju dobrú povesť.“

Luzia sa zamračila. „Odídem z Casa Ordoño so zničeným chrbtom, hrboľatými kolenami a rukami drsnými ako piesok, ale aspoň neutrpí moja dobrá povesť.“

Hualit sa iba zasmiala. „Presne tak.“

Luziu lákalo rozbiť nefritový pohárik o dlaždice. No víno bolo až príliš dobré a polhodina napchávania sa datľami a počúvania Hualitíných príbehov z kráľovského dvora jej bola príliš drahá. Keď Luziina matka zomrela a otrasy v ich životoch prerástli v zemetrasenie, dúfala, že jej Hualit dovolí pracovať u seba doma, no jej otec bol stále dostatočne pri zmysloch, aby to zakázal. „Ak budeš pracovať u hriechovnice, s dobrým menom sa môžeš rozlúčiť. Nikdy si nenájdeš manžela ani vlastný domov.“

Luzia by rada vedela, ako si má niekoho nájsť, keď celé dni hrdlačí u Ordoňovcov a obskakuje doňu Valentinu. Keď sa vydala na trh, uvedomila si, že pozerá do tváre každého mladého muža – aj starého. No naučila sa byť nevidená až príliš dobre. Mäsiari, predavači rýb či farmári si ju vôbec nevšimli. Už dávno dovŕšila dvadsať rokov, nikdy však nemala ctiteľa, nikdy ani len nikoho nepobozkala, teda až na opilca, ktorý ju schmatol na

trhu a pokúsil sa obtrieť zarastenou tvárou o tú jej, ešte než ho kopla do píšľaly.

Videla a počula dosť, mužov a ženy na kolenách v úzkych uličkách s vyhrnutými sukňami a spustenými nohavicami; zahalené krásy v kočoch pri Prade, vyberané dámy a prostitútky, ktoré boli v tme na nerozoznanie; obscénnosti, čo sa ozývali zo stánkov na námestí. *Aká by mala byť dobrá žena?* spýtal sa kňaz skupiny zabávačov, ktorí mierili do jedného z miestnych mentideros. *Mala by sa vyznať v ručných prácach*, prihovoril sa okolostojacim mladý herec. *Alebo vedieť viesť rozhovor*, pokračoval. *Alebo do seba vziať vtáka a stísať ho, až kým človek neuvidí Boha*, vykrikol a dav sa rozosmial, zatiaľ čo kňaz hulákal, že všetci zhorria v pekle.

Keď otec dona Mariusa ochorel, poslali k nemu Luziu, aby mu pomohla umyť sa. Vzali ju do jeho spálne a ona zastala chrptom k zatvoreným dverám, zvierala umývadlo plné vody, mydlo a uterák a šepkala si všetky modlitby, ktoré poznala, presvedčená, že ju tam nechali osamote s mŕtvym mužom. Hľadela na jeho vysušené telo, až kým nezbadala, že sa mu prepadnutá hrud' dvíha a klesá. No keď sa ho pokúsila poumývať, schmatol jej ruku a zovrel ňou svoj penis. Pripadal jej na dotyk ako myš, mäkký a pulzujúci. Muž bol silný, no ona mu pritisla druhú ruku na ústa a nos, dokým ju nepustil. Neodtiahla dlaň z jeho tváre, až kým nezačal vyvalovať slzavé oči. „Poumývam vás, don Esteban, a vy sa buď nebudete hýbať, alebo vám ten smiešny papagáj odsekнем.“ Potom skrotol. Vyzeral takmer spokojne.

Taký bol rozsah jej skúseností s mužskými telami.

„To nemôže byť všetko,“ povedala, odložila víno a zatvorila oči. „Prečo ste ma naučili čítať, ak mám žiť život bez kníh? Prečo ste ma naučili latinsky, keď ten jazyk používajú častejšie aj papagáje?“

„Iba Boh vie, aký osud nás čaká,“ odvetila Hualit. „Daj si ešte datľu. Uľavujú od prekyslenia aj sebaľútosti.“